

Uitvoeringsprogramma Bentwoud

2024-2029

Versie 2
Mei 2024

Colofon

Het Uitvoeringsprogramma Bentwoud is in opdracht van provincie Zuid-Holland en Staatsbosbeheer opgesteld. In afstemming met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Waddinxveen en Zoetermeer.

Provincie Zuid-Holland

Mariëlle de Rooij
Sergio Griffioen
Frank de Vogel

Staatsbosbeheer

Miriam Guneyli
Paul Laudy
Joline Galjaard
Sebastiaan Huls
Huibert van Rossum

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en leeswijzer	4
2.	Scenario's voor het Bentwoud	8
2.1	Methodiek	8
2.2	Zonering in het Bentwoud	8
2.3	Toegankelijkheid en inclusiviteit	9
2.4	Poorten en entrees	10
2.5	Paden en routes	13
2.6	Voorzieningen	15
2.7	Evenementen	17
2.8	Landschappelijke inrichting	19
2.9	Externe verbindingen	21
2.10	Verhaal en identiteit	23
2.11	Prioriteiten	25
3.	Van programma naar uitvoering	27
3.1	Programmering projecten in uitvoeringsagenda	27
3.2	Proces realisatie projecten	27
3.3	Financiën	27
3.4	Participatie	27

Bijlage

Verslag participatietraject

1. Inleiding en leeswijzer

Het Uitvoeringsprogramma Bentwoud is een uitwerking van het in 2022 gepubliceerde Ontwikkelperspectief Bentwoud. In dit Ontwikkelperspectief Bentwoud zijn drie ambities benoemd: een breed recreatief aanbod, een sterke natuurbeleving en een vindbaar en herkenbaar Bentwoud. Ook is er een zonering opgenomen.

Bij de oplevering van het Ontwikkelperspectief heeft het Bestuurlijk Overleg besloten om dit uit te werken in een uitvoeringsprogramma. In april 2023 is door de Provincie Zuid-Holland en Staatsbosbeheer opdracht gegeven om een Uitvoeringsprogramma op te stellen. Met dit Uitvoeringsprogramma zetten de eigenaren van het Bentwoud in samenspraak met de gebiedspartners gemeenten Alphen aan den Rijn, Zoetermeer en Waddinxveen een koers uit voor de jaren 2024-2029. Het document betreft naast een uitwerking van het Ontwikkelperspectief, thematische handvatten voor projecten en projectideeën. In dit Uitvoeringsprogramma wordt de eerder opgestelde zonering als uitgangspunt beschouwd.

Het doel van het Uitvoeringsprogramma is om voor de doorontwikkeling van het Bentwoud, keuzes te maken bij de thema's en richting te geven aan de uitwerking van een jaarlijkse uitvoeringsagenda. Er is veel potentie voor het Bentwoud welke beter benut kan worden door de inrichting te versterken en daarmee diverse doelgroepen te bereiken. Om in te spelen om grote maatschappelijke opgaven, zoals behoud van een gezonde leefomgeving, een adaptief klimaat met aandacht voor waterberging en het versterken van de biodiversiteit, is een doorontwikkeling van de gebieden noodzakelijk.

In het jaar 2000 is gestart met het omvormen van het voormalige akkergebied naar het recreatiegebied Bentwoud. In 2016 is het gebied opgeleverd en zijn er op dat moment meer dan 2,5 miljoen bomen en struiken gepland en is er 80 kilometer aan wandel- en fietspad aangelegd. Met 800 hectare vormt het daarmee het grootste aaneengesloten bosgebied in de Randstad. Door bezuinigingen tijdens de realisatie is het Bentwoud niet volledig ingericht zoals het in de oorspronkelijke plannen was bedacht. Om deze reden karakteriseert het gebied zich met een basisinrichting en heeft het een lokale functie waarmee de mogelijkheden niet optimaal worden benut.

Om te komen tot een breed gedragen Uitvoeringsprogramma dat de gezamenlijke ambities van de betrokken overheidsorganisaties uitstraalt waarbij zichtbaar rekening wordt gehouden met de inbreng van de belangenorganisatie, heeft het Bestuurlijk Overleg verzocht om de omgeving te betrekken bij het ontwikkelen van de plannen. Het Bestuurlijk Overleg heeft hierbij specifiek gevraagd om actief in te zetten op participatie van jongeren, aangezien zij zowel huidige als toekomstige gebruikers vertegenwoordigen. Middels drie themasessies, een ontmoetingsmoment met de bestuurders, een digitaal gastenboek, contacten met scholen en een enquête onder jongeren is input opgehaald. De opgehaalde input is op hoofdlijnen verwerkt in dit Uitvoeringsprogramma. Welke projecten concreet opgepakt worden bepalen we per jaar met een uitvoeringsagenda.

Hiermee is het Uitvoeringsprogramma niet alleen de visie voor de komende jaren, maar ook een agendering van diverse wensen en ideeën vanuit de omgeving. In dit Uitvoeringsprogramma staan een aantal prioriteiten benoemd die invloed hebben op de keuzes die gemaakt kunnen worden bij andere projecten/thema's en noodzakelijk zijn om de ambities te bereiken. Het gaat om de prioriteiten waterhuishouding, vitalisering bos en nieuw bos, padenplan en communicatieplan. Naast het participatietraject met de omgeving zijn er drie deelprojecten uitgevoerd als onderbouwing van dit programma; een onderzoek naar de waterhuishouding, een onderzoek naar de bereikbaarheid en is het beleid voor evenementen ontwikkeld.

Waterhuishouding

De analyse over de waterhuishouding van het Bentwoud benadrukt de cruciale rol van watermanagement voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied. Belangrijke aandachtspunten zijn de huidige situatie van het watersysteem, de relatie tussen waterhuishouding en recreatie, lopende initiatieven en mogelijke maatregelen. Met input van experts, waaronder die van het Hoogheemraadschap van Rijnland, zijn vier mogelijke oplossingen voorgesteld:

1. Toevoegen van greppels en watergangen;
2. Toevoegen van poelen;
3. Verbreden van aanwezige watergangen;
4. Vernatten van het oostelijke deel van het Bentwoud.

Uit de analyse komt de aanbeveling een integrale benadering te hanteren, waarbij de gekozen waterhuishoudingsmaatregelen worden geïntegreerd in de landschappelijke inrichtingsscenario's.

Bereikbaarheid

Het deelproject over de bereikbaarheid van het Bentwoud biedt inzicht in de huidige situatie, knelpunten en mogelijke oplossingen. Het identificeert uitdagingen zoals veiligheid, vindbaarheid en toegankelijkheid. Aanbevelingen omvatten het verbeteren van de padenstructuur, bebording, en parkeermogelijkheden. Hierbij is ook gekeken naar de mogelijkheden buiten Bentwoud, waarbij kansen gezien worden bij de TOP Bentwoud als parkeerplaats en Station Willem Dreeslaan als OV-verbinding. Het doel is om het gebied toegankelijker te maken voor recreanten en de ambitie als bovenregionaal recreatiegebied te ondersteunen.

Evenementen

Het deelproject over evenementen van het Bentwoud heeft tot doel om helderheid te scheppen en een evenwicht te vinden tussen recreatie en behoud van het natuurlijke karakter van het gebied. Hierbij is ook gekeken naar het evenementenbeleid bij de gemeenten. Het advies is het toewijzen van een evenemententerrein nabij parkeerplaats West voor middelgrote evenementen, terwijl kleinere evenementen ook elders worden toegestaan. Het evenementenbeleid omvat richtlijnen voor soorten evenementen, aantal bezoekers, natuurwaarden, geluidsnormen, duur, kosten en tijden.

Het Uitvoeringsprogramma kan een rol spelen bij gemeentelijke en provinciale opgaven in Zuid-Holland, op het gebied van groen, water en drukte. Direct na vaststellen van dit Uitvoeringsprogramma wordt gestart met het opstellen van een uitvoeringsagenda.

Leeswijzer

Het Uitvoeringsprogramma Bentwoud bestaat uit een ruimtelijk en een organisatorisch deel. In het ruimtelijke deel, hoofdstuk 2 'Scenario's voor het Bentwoud', worden enkele belangrijke thema's benoemd die zijn voortgekomen uit de reacties op het ontwikkelperspectief. Voor een deel van deze thema's zijn mogelijke scenario's opgesteld, die verschillende type omgang met het thema beschrijven ten behoeve van de discussie. Deze zijn besproken in de brainstorm, waarop na inbreng vanuit de participatie een keuze is gemaakt. In het organisatorische deel, hoofdstuk 3 'Van programma naar uitvoering', wordt beschreven hoe de uitvoeringsagenda tot stand komt. vanuit vier projectcategorieën. Deze categorieën worden o.a. gevuld met de projectideeën die zijn ingebracht bij het participatietraject.

Wanneer er in het document wordt gesproken over de doorontwikkeling van het Bentwoud, dan betreft het meestal alleen de gronden in eigendom van de provincie Zuid-Holland en Staatsbosbeheer, zie onderstaande kaart. Een aantal vraagstukken, zoals de recreatieve en ecologische verbindingen gaan ook over de omgeving net buiten het Bentwoud. Voor deze ambities kan het Bentwoud immers niet los gezien worden van zijn omgeving. Ook vanuit de participatie is aandacht gevraagd voor het Bentwoud in regionale context, met hierbij de wens om ook aandacht te besteden aan opgaves buiten het Bentwoud. Dit uitvoeringsprogramma doet dan ook een appel aan de betrokkenen om ook op dat schaalniveau vraagstukken verder op te pakken. Bijvoorbeeld via het regioproject Rotte van het Landschapspark Zuidvleugel.

Als bijlage is het verslag van het participatietraject toegevoegd.

Kaart met eigendomssituatie 2023 (wordt geactualiseerd in de gepubliceerde versie)

Groen = eigendom Staatsbosbeheer, geel = eigendom Provincie Zuid-Holland (en in beheer bij Staatsbosbeheer)

2. Scenario's voor het Bentwoud

Voor het Bentwoud wordt er in het Uitvoeringsprogramma aan de hand van een aantal hoofdogaven keuzes gemaakt over de doorontwikkeling van het gebied. Deze hoofdogaven volgen uit de reacties die zijn ontvangen op het Ontwikkelperspectief. Per hoofdogave zijn er vervolgens meerdere scenario's uitgedacht. De scenario's zijn voorgelegd aan de omgeving. Naar aanleiding van deze input wordt een keuze gemaakt over de scenario's.

2.1 Methodiek

Uit de reacties op het Ontwikkelperspectief kwamen een aantal overkoepelende thema's naar voren die bij alle partijen om een nadere uitwerking vragen. Deze thema's kunnen worden gezien als hoofdogaven in het Bentwoud om de volledige potentie van het gebied te benutten.

Het gaat om de volgende hoofdogaves: poorten en entrees, paden en routes, voorzieningen

en evenementen, landschappelijke inrichting en externe verbindingen. Inclusiviteit voor alle doelgroepen en natuurbeleving lopen hier als groene draad doorheen.

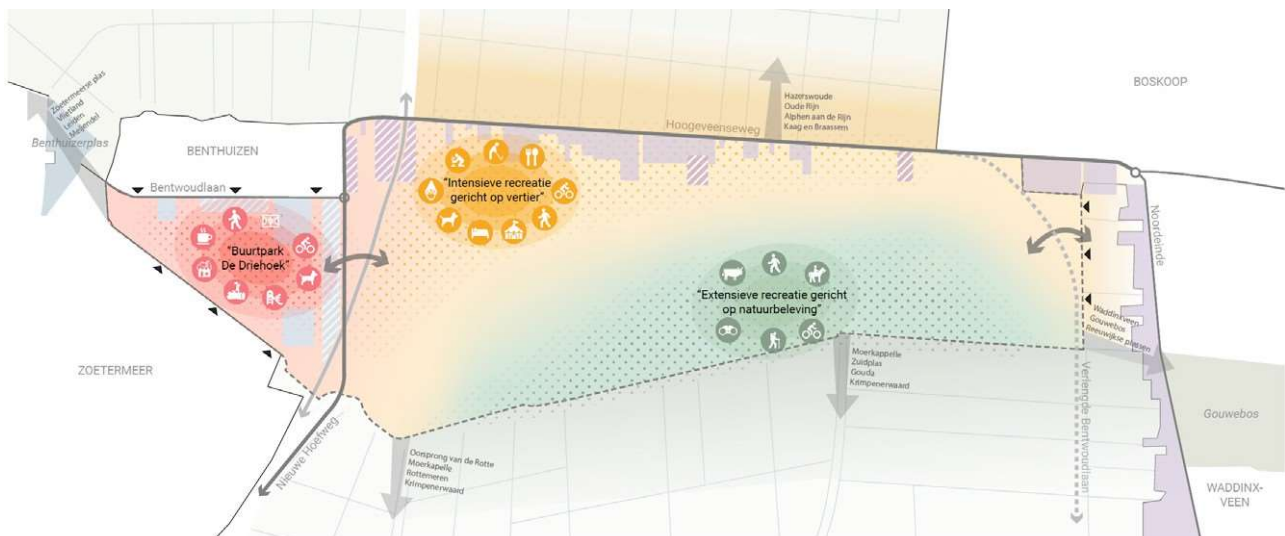
De gemaakte keuzes leiden tot een totaalbeeld in concept, welke door middel van participatie aangevuld en aangescherpt zijn.

In onderstaande schematische weergave zijn de zes verschillende thema's waarvoor keuzes worden gevraagd afgebeeld. Buiten deze thema's wordt ook aandacht besteed aan 'toegankelijkheid en inclusiviteit' en 'verhaal en identiteit'. Het onderwerp 'verhaal en identiteit' is een voortvloeiende uit de gekozen richting per thema en wordt middels een communicatieplan uitgewerkt.

2.2 Zonering in het Bentwoud

Duidelijkheid in de verschillende zones is van groot belang voor de verdere doorontwikkeling van het recreatiegebied. In dit programma wordt voortgebouwd op de keuzes in het Ontwikkelperspectief voor een noordelijke intensieve recreatiezone met ruimte voor voorzieningen en vertier, een zuidelijke extensieve

recreatiezone gericht op natuur(beleving) en de Driehoek met een parkachtig karakter. Dit gedachtegoed is een doorontwikkeling op de eerdere gedefinieerde zones van de rapportage van H+N+S in 2014, de Natuurzone, de Boszone en de Randzone. Deze zonering dient als basis waarop toekomstige ontwikkelingen getoetst worden.

Voorgestelde zonering uit het ontwikkelperspectief

2.3 Toegankelijkheid en inclusiviteit

De ambitie voor het Bentwoud is om als recreatiegebied met een bovenregionale functie te dienen. Uit de analyse van de reacties op het Ontwikkelperspectief is gebleken dat alle partijen het belang van toegankelijkheid en inclusiviteit onderschrijven. Daarmee vormt dit de basis waar alle scenario's op voortbouwen en om de ambitie te kunnen realiseren door een brede doelgroep aan te spreken.

Inclusiviteit

Dit betekent enerzijds dat er alleen projecten worden uitgevoerd die het openbare karakter van het gebied ondersteunen; beperkingen op de huidige recreatiemogelijkheden is hierbij niet aan de orde. Anderzijds dient er bij de uitvoering ook rekening gehouden te worden met alle verschillende type bezoekers van het Bentwoud. Het gaat dan om het creëren van een aanbod voor jong en oud, voor mensen met een beperking, voor alle sociale klassen en voor een laagdrempelige toegang voor meerdere modaliteiten (per auto, te voet/fiets of per openbaar vervoer) en verschillende recreatiebehoeftes.

Input participatie

De aanbeveling is gedaan om de toegankelijkheid te bevorderen voor mensen met een beperking op hetzelfde pad en geen aparte paden of voorzieningen te treffen. Een aandachtspunt is om de bestaande

halfverharding geschikt te maken voor rolstoelen en kinderwagens. Door in te spelen op de zintuigen met het creëren van een "luisterbos" of een "voelbos" wordt de natuur ook een belevenis voor iedereen.

Ook kunnen bij de entrees de informatieborden met reliëf worden uitgevoerd.

Toegankelijkheid

Gelet op de provinciale ontsluitingswegen rondom het Bentwoud is de verkeersveiligheid een belangrijk onderwerp. Veilig in het recreatiegebied komen en verblijven is een randvoorwaarde bij het verbeteren van de toegankelijkheid en inclusiviteit van het gebied.

Input participatie

In de participatie wordt veiligheid verschillende keren benadrukt. Een voorbeeld hiervan is dat op kruisingen van (fiets)paden met autowegen, momenteel gemotoriseerd verkeer voorrang heeft en niet de kwetsbare verkeersdeelnemer. De aanbeveling is om dit anders in te richten.

Keuze

Op basis van vorig gaande is voor dit thema gekozen om bij uitwerking van projecten de mogelijkheden voor het verbeteren van toegankelijkheid en inclusiviteit te onderzoeken en mee te wegen.

2.4 Poorten en entrees

In de geschiedenis van de planvorming van het Bentwoud is de manier waarop je naar het Bentwoud toe gaat en wat je eerste ervaring bij 'binnenkomst' is op meerdere manieren beschreven. In eerste instantie werd dit beschreven aan de hand van drie recreatieconcentratiepunten, later sprak men over een recreatief startpunt. Maar deze terminologie laat nog veel aan de verbeelding over. In het Uitvoeringsprogramma onderscheiden we de volgende types; een toegang, een entree of een poort:

Een toegang is de simpelste vorm om het Bentwoud in te komen. Het is een toegang voor een wandelaar en/of fietser door middel van een smalle ingang (soms met hek) en heeft als recreatieve voorziening een entreebord en soms een informatiebord en eventueel een kleine fietsenstalling.

Een entree is vergelijkbaar met hoe momenteel parkeerplaats Noord en West en de parkeerplaats bij de voetbal DSO zijn ingericht. Er is ruimte om te parkeren met de auto en er is als recreatieve voorziening een toegangsbord met kaart. Hier kan als voorziening ook een fietsenstalling aanwezig zijn.

Een poort kent de meest uitgebreide vorm van ontvangst in een recreatiegebied. Er is ruimte voor parkeren met de fiets en de auto. Er zijn informatievoorzieningen van waaruit men op verschillende wijze kan recreëren. Er zijn horecafaciliteiten aanwezig met daarbij een speelvoorziening. Overigens kent het Bentwoud op dit moment nog geen poort zoals hierboven beschreven is.

NB1. Naast de parkeerplaats Noord vindt de ontwikkeling van Bentpoort plaats. Dit ligt buiten de beheerbegrenzing van Staatsbosbeheer en de Provincie, maar deze ontwikkeling heeft een raakvlak met het thema poorten en entrees. Bentpoort en parkeerplaats Noord zal voor de bezoeker als één geheel worden ervaren, waardoor dit bij de keuze wordt meegenomen.

NB2. Besluiten over de ontwikkeling van parkeerplaats Oost worden in een later stadium genomen, omdat de ontwikkeling afhankelijk is van de realisatie van de verlengde N207 en de parkeerbehoefte aan deze kant van het Bentwoud.

Referentiebeelden 'toegang'

Referentiebeelden 'entree'

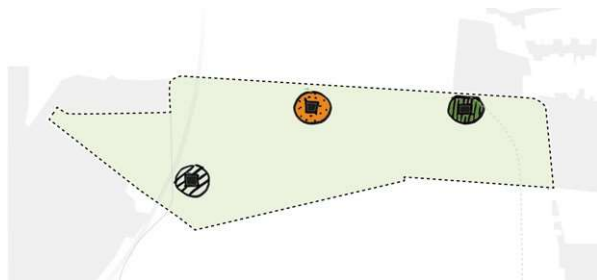
Referentiebeelden 'poort'

De volgende scenario's voor de poorten worden beschreven:

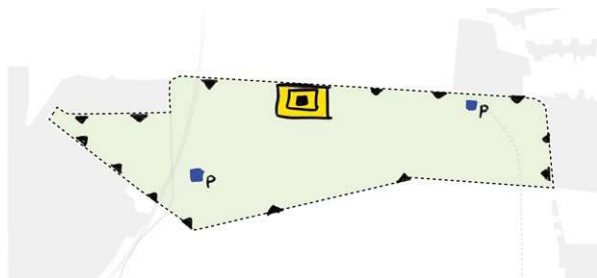
Differentiatie

Er worden in deze variant meerdere poorten in het Bentwoud gerealiseerd. Daarbij krijgt elke poort een eigen karakter. Zo kan de noordelijke poort worden onderscheiden als ontmoetingspoort, de westelijke poort als beweegpoort en de oostelijke poort als natuurpoort. Er ontstaat hiermee een spreiding van de type voorzieningen in het Bentwoud, deze dienen namelijk aan te sluiten bij het karakter van de poort. Poorten kennen daarmee een eigen invulling en voorzieningen met een daarbij behorende grootte.

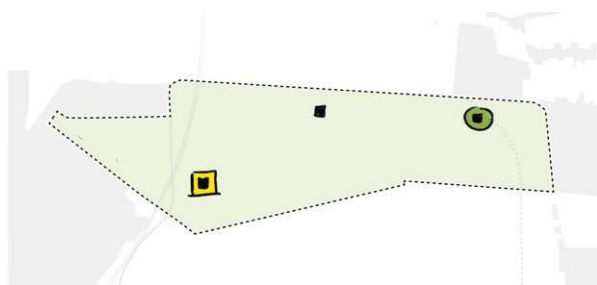
Concentratie 1

Inzetten op 1 poort – er wordt aangesloten bij de toekomstige ontwikkelingen van Bentpoort bij de noordelijke parkeerplaats. Er wordt hier ingezet op het versterken van de toegankelijkheid (door bijvoorbeeld de ondergrond te vervangen voor onderhoudsvriendelijke grasbetontegels), terwijl de parkeerplaats west en te realiseren parkeerplaats oost worden gezien als entree zonder uitgebreide voorzieningen.

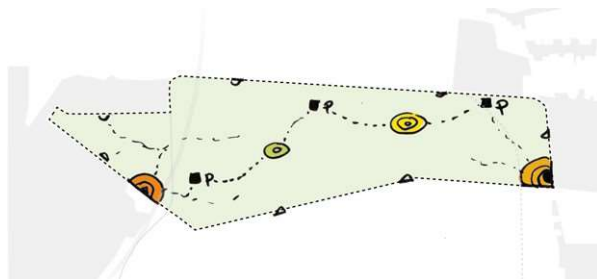
Concentratie 2

Inzetten op 2 poorten – er wordt sterk ingezet op het ontwikkelen van twee poorten op de westelijke en oostelijke parkeerplaats. De ontwikkelingen van de noordelijke parkeerplaats zijn op initiatief vanuit de ondernemer die Bentpoort gaat realiseren. Vanuit het Bentwoud wordt dit gezien als een entree. Door de inspanningen van een derde partij is de noodzaak voor doorontwikkeling op deze plek vanuit de gebiedspartners beperkt.

Spreiding

Deze variant richt zich op het feit dat poorten en voorzieningen niet noodzakelijk gekoppeld zijn aan locaties van parkeerplaatsen. Er is daarmee een focus op fietsers en wandelaars (waarbij de entree tot het gebied wel per auto heeft plaatsgevonden). De ontwikkeling van een aantal poorten vindt plaats aan de rand van het gebied.

Input participatie

- Verbeter toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van entrees, inclusief Driehoek en toegang aan oostzijde;
- Veiligere oversteek Noordeinde voor fietsers en wandelaars van Boskoop naar Bentwoud;
- Creëer extra (loop)bruggen op diverse locaties;
- Herstel verzakkende bruggen bij de entrees;
- Verbeter veilige oversteek aan noordkant; de tunnel bij het Schravenwildertpad is niet ideaal;
- Verbeterde faciliteiten op bestaande parkeerplaatsen, met speciale aandacht voor parkeerplaats Benthorn wat nu wat onguur is;
- Parkeerplekken kunnen groener worden ingericht, bijv grasbetontegels voor vakken en asfalt als rijweg;
- Verplaatsen van parkeerplaats West;
- Bij Bentpoort zowel recreanten met interesse voor korte als lange afstanden faciliteren;
- Niet iedere entree hoeft dezelfde voorzieningen te hebben, de entree laten aansluiten bij de doelgroep;
- Beter benutten van de TOP in Zoetermeer bij de Driehoek als startpunt voor fiets en wandelroutes.

Keuze

Op basis van het bovenstaande wordt gekozen om voor het gemotoriseerd verkeer in te zetten op de combinatie van scenario 1 een poort bij parkeerplaats Noord en daarnaast bestaande mogelijkheden eerst te benutten. Dit zijn ook mogelijkheden buiten de begrenzing van het Bentwoud. Extra parkeergelegenheid wordt alleen toegevoegd indien dit nodig is.

Voor ongemotoriseerde verkeer wordt gekozen voor scenario 4. Voor deze doelgroep geldt dat entrees of poorten aantrekkelijk, veilig en goed bereikbaar moeten zijn.

2.5 Paden en routes

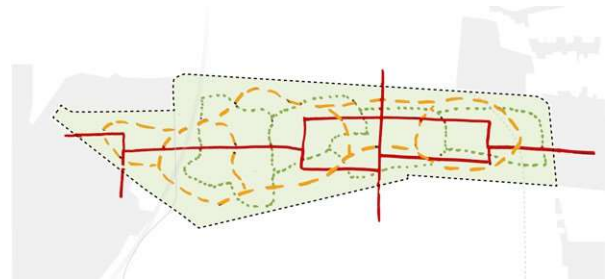
Het gesprek over de paden in het Bentwoud is al gaande sinds de eerste ontwerpen van het Bentwoud. Mede door de bezuinigingen ten tijde van de aanleg zijn de wandelpaden op bepaalde plekken veelal rechtdoor aangelegd en

ontbreken er schakels in de structuur. In het kader van de ontwikkeling van het Bentwoud is het daarom wenselijk om de paden en routes binnen het Bentwoud naar een hoger niveau te tillen.

Hiervoor zijn de volgende scenario's opgesteld:

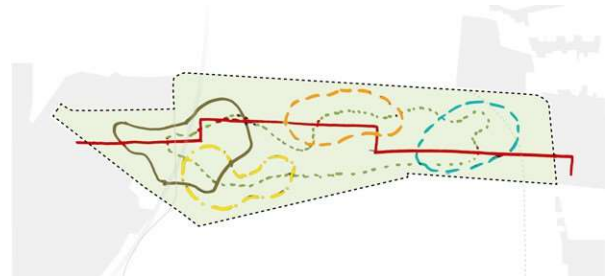
Ontvlechten

Het ontvlechten als scenario betekent dat elke gebruiker een eigen pad krijgt. Er wordt hierbij duidelijk onderscheid aangebracht tussen de verschillende typen paden. De verschillende soorten paden worden bepaald door de modaliteit; asfalt voor fietsers, halfverharding voor wandelaars en zandpad voor ruiters. Momenteel zie je dat wandelaars ook gebruik maken van de fietspaden en daarmee conflicten ontstaan. Door de paden uit elkaar te halen en niet meer parallel te laten lopen verspreiden we de type gebruikers door het Bentwoud. De dichtheid van de paden is bij deze variant hoog.

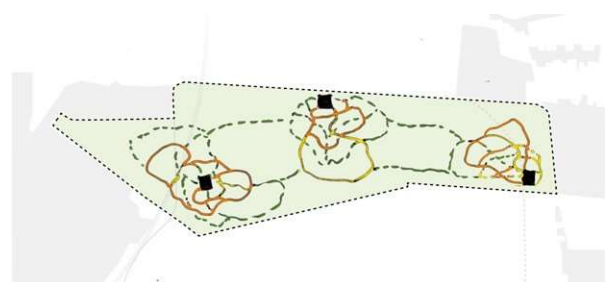
Structureren

Voor deze variant wordt er ingezet op het realiseren van thematische routes. Hierdoor ligt de dichtheid van de routes lager dan bij de eerste variant. Aan de hand van de routes worden er keuzes gemaakt in welke paden gebruikt blijven worden in het Bentwoud. Op deze wijze kan je bepaalde delen van het Bentwoud interessanter maken voor een andere doelgroep. Er wordt wel ingezet op een breder aanbod aan soorten paden (qua ondergrond), denk aan blotevoetenpaden, laarzenpaden en snelfietspaden.

Concentreren

Deze derde variant binnen het thema worden de paden sterk gekoppeld aan de keuze in het voorgaande thema van poorten en entrees. De paden worden namelijk geconcentreerd op de entrees van het Bentwoud. Dat resulteert in een hoge dichtheid in een kleine radius rondom deze plek en een lage dichtheid tussen de verschillende clusters. De bezoeker kan zich blijven verplaatsen in het Bentwoud tussen de entrees, maar deze mogelijkheden worden beperkt.

Input participatie

- Veiligheid is cruciaal: scheiding van verschillende soorten vervoersgebruikers is veelal noodzakelijk;
- Maak een onderscheid tussen lange doorgaande routes en routes voor recreatieve wandelaars;
- Duidelijke bewegwijzering is nodig voor wandelaars. Bijv. gebruik gekleurde paaltjes om routes aan te geven (bijvoorbeeld: rood voor 5 km, blauw voor 10 km, groen voor 15 km);
- Verken zowel routes binnen het Bentwoud als verbindingen naar aantrekkelijke gebieden in de omgeving;
- Overweeg thematische wandelroutes, zoals een kunstroute;
- Creëer een fietssnelweg rondom het Bentwoud om langzaam verkeer te scheiden van sneller verkeer;
- Granulaat als ondergrond voor wandelpaden voldoet niet; verminder het gebruik van grof grind en overweeg boomschors als alternatieve verharding;
- Maak kortere routes over halfverharde paden toegankelijker met extra bruggetjes;
- Overweeg de aanleg van meer kronkelende wandelpaden in westelijke richting vanuit Boskoop/Waddinxveen (Noordeinde);

- Leg wandelpaden naast fietspaden vanuit Zoetermeer vanaf de brug over de Nieuwe Hoefweg aan om gevaarlijke situaties met racefietsers te vermijden;
- De jongeren pleiten voor meer routes om te wandelen, fietsen of te skeeleren.

Keuze

Er wordt een padenplan uitgewerkt met als uitgangspunt zoveel mogelijke verschillende gebruikersgroepen te scheiden (scenario Ontvlechten). Bij de dichtheid van de paden wordt de zonering meegewogen, waardoor er onderscheid wordt gemaakt tussen de intensieve recreatiezone en extensieve recreatiezone. Dit geldt vooral voor de wandelpaden. Om aan te sluiten bij de verschillende wensen van de verschillende gebruikersgroepen wordt er gewerkt met een combinatie van lange en korte routes. Voor de langere wandelroutes wordt de bewegwijzering verbeterd.

2.6 Voorzieningen

Momenteel herbergt het Bentwoud een aantal voorzieningen. Zo is er een kleine speelplek, een ijsvogelwand, enkele routes zoals een kabouterpad, meerdere parkeerplaatsen, een ruiterspad, hondenuitlaatzone en er is een verrekijker. Met de aanleg van een MTB- route is inmiddels een start gemaakt. Voor de voorzieningen onderscheiden we

grote en kleine voorzieningen. Grote voorzieningen hebben behoefte aan een naast gelegen parkeergelegenheid, kleine (ondersteunende) voorzieningen en/of natuurbelevingspunten hebben dit niet en kunnen ook een tijdelijk karakter hebben. De plaatsing van de voorzieningen is bepalend voor het karakter van het Bentwoud. Hierbij wordt Bentwoud als grootste bos in de randstad ook gezien als voorziening.

Grote (hoofd)voorzieningen

- Parkeergelegenheid nodig
- Regionaal en lokaal
- *Bijv: bezoekerscentrum, theehuis, imkerij, natuurwinkel, fietsverhuur*

Kleinschalige voorzieningen

- Geen parkeergelegenheid
- Tijdelijk of permanent
- Lokaal
- *Bijv: trimbaan, klimtoestel, speelnatuur, pluktuin, picknickplek, klimbomen*

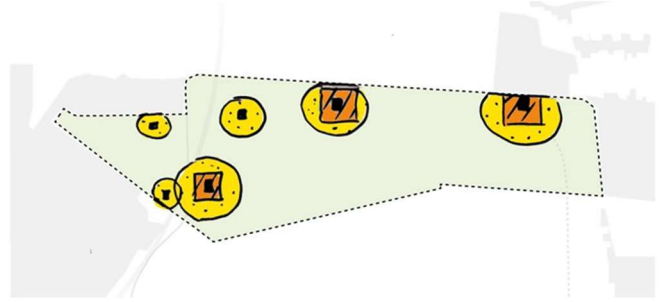
Natuurbelevingspunten

- Versterkt beleving Bentwoud
- *Bijv: vogelscherm, educatiepunt, uitkijktoren, kunstobject*

Er zijn twee scenario's opgesteld:

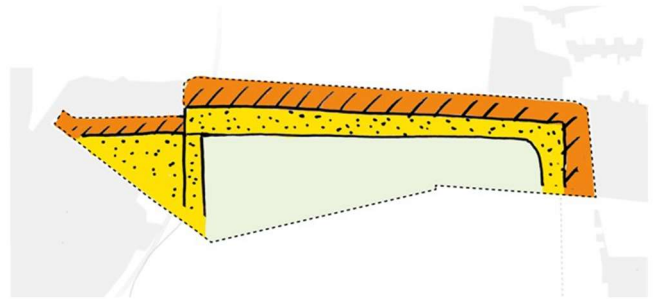
Rondom de poorten

Het toevoegen van voorzieningen in het Bentwoud is alleen toegestaan wanneer deze direct zijn verbonden met een poort. De randen tussen de poorten blijven vrij van voorzieningen. In de eerste 200 meter binnen de poorten mogen de grote voorzieningen worden geplaatst, de kleine voorzieningen kunnen verder van de poorten worden gerealiseerd maar wel binnen een cirkel van 500 meter. Per poort wordt er bepaald aan de hand van de keuze in 'poorten en entrees' of er wel beide type voorzieningen mogelijk zijn.

Langs de randen

Conform de eerdere zonering worden nieuwe voorzieningen geplaatst langs de rand van het gebied. Daarbij kunnen grotere voorzieningen alleen direct aan de rand geplaatst worden, de kleinere voorzieningen in de zone daar binnen. Er mag hier alleen van worden afgeweken door het toevoegen van natuurbelevingspunten in de kern. De driehoek in het Bentwoud wordt hierbij ook gezien als langs de rand van het gebied.

Input participatie

- Zorg voor balans tussen recreatieve voorzieningen en natuurvoorzieningen;
- Tref maatregelen om de natuur te versterken zoals waterpoelen;
- Maak specifieke voorzieningen voor natuur beleving, zoals een voelbos of klimbos;
- Bentpoort wordt ook als voorziening voor het Bentwoud beschouwd, concentreer hier omheen enkele nuttige aanvullingen, zoals fietsenstallingen of een heemtuin;
- Aanvullende recreatiepunten, met veel parkeervoorzieningen, worden als onnodig beschouwd;
- Gevraagd is om sanitaire voorzieningen; wellicht te combineren met bestaande (sport)voorzieningen;
- Aandacht voor educatie, bijvoorbeeld door bebording met QR codes, themaroutes met goede markeringen, eventueel vanaf de OV haltes;
- Goede paden wordt ook als een voorziening beschouwd, evenals de natuur zelf;
- Sportvoorzieningen zijn passend in het westelijk

deel, zoals een trimbaan;

- Waterrecreatie toevoegen, zoals een waterspeeltuin, of zwemgelegenheid met koppelkansen voor waterberging;
- Meer picknickbanken, een uitkijktoren of voedselbos zijn interessant;
- Jeugd heeft vooral behoefte aan spelen en sporten in de natuur, zoals klimbomen en natuurlijke speelelementen;
- Geen extra verlichting noodzakelijk.

Keuze

Gekozen wordt om de voorzieningen rond de poorten en entrees te concentreren, waarbij de soort voorziening aansluit bij de zonering. Kleinschalige voorzieningen en natuurbelevingspunten kunnen eventueel wat verder van de poorten liggen. Uitgangspunt hierbij is dat er een goede balans is tussen recreatieve voorziening en natuurbelevingsvoorzieningen.

2.7 Evenementen

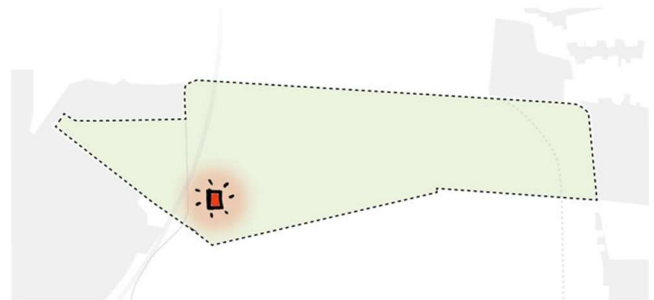
Evenementen zijn verschillend van aard; het kan bijvoorbeeld gaan om een bootcamp-les, een markt of een hardloopwedstrijd. Voor een verdere ontwikkeling van het gebied is het wenselijk om te bepalen welke evenementen passend zijn binnen het karakter van het Bentwoud en op welke plek in het Bentwoud mogelijk een evenemententerrein wordt aangewezen. Namens de grondeigenaren geeft Staatsbosbeheer evenementen toestemming om in het gebied plaats te vinden. Voor grotere evenementen is tevens een evenementenvergunning of toestemming nodig van de gemeente. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen statische evenementen en dynamische evenementen.

Statische evenementen hebben behoefte aan een evenemententerrein waar er vanuit één locatie de organisatie plaatsvindt. Sportevenementen of georganiseerde wandeltochten zijn voorbeelden van dynamische evenementen die door het gehele Bentwoud plaats kunnen vinden.

Voor de statische evenementen zijn er twee mogelijke scenario's:

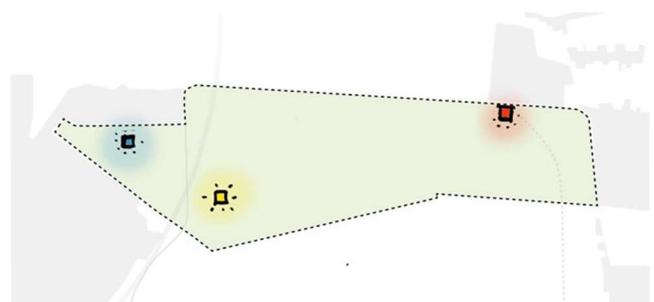
Concentreren

De parkeerplaats west wordt als enige evenementenlocatie in het Bentwoud aangewezen. De naastgelegen open percelen naast de parkeerplaats bieden een locatie van 3 hectare voor een evenement. Dit betekent dat er hier ook grote evenementen georganiseerd kunnen worden. De locatie is op afstand van de woonkernen en biedt daarom ruimte voor deze grootte van een evenement.

Verdelen

De andere variant is het verdelen van de mogelijkheden van de evenementen met daarbij per locatie een eigen richtlijn. Dat resulteert in een onderscheid in type en toegestane grootte van het evenement. Grootschalige evenementen zijn daarbij toegestaan bij parkeerplaats west. Kleinschalige evenementen zijn alleen toegestaan op twee andere plekken in het Bentwoud, één in de driehoek en één in de oostelijke hoek. Indien voor deze variant wordt gekozen dan wordt er in de planvorming verder onderzoek gedaan naar de exacte locaties van de kleinschalige evenemententerreinen.

Input participatie

- Evenementen moeten passen bij het karakter van het Bentwoud;
- De zonering is leidend;
- Parkeerplaats West is interessant voor evenementen tot 500 personen;
- Geen evenementen voor meer dan 500 personen, verwijs daarvoor naar het nabijgelegen Bentpoort;
- Geen versterkte muziek;
- Houd rekening met de financiële draagkracht van verenigingen; zij kunnen de kosten voor het gebruik van de grond en het afgeven van de toestemming, vaak niet dragen.

Keuze

Op basis van het voorgaande wordt er gekozen om alleen middelgrote en kleine evenementen die passen bij het Bentwoud toe te staan. Voor middelgrote evenementen tot 500 bezoekers wordt een terrein bij parkeerplaats West toegewezen. De voorwaarden zijn vastgesteld in het volgende evenementenbeleid.

Evenementenbeleid Bentwoud:

Soort evenement

De volgende evenementen zijn toegestaan in het Bentwoud: bij het Bentwoud karakter passend, zoals sportevenementen, markten, horeca-evenementen, natuureducatieve evenementen. Muziekevenementen zijn alleen mogelijk indien er geen gebruik wordt gemaakt van versterkte muziek.

Aantal bezoekers

Het is op het evenemententerrein toegestaan om maximaal 6 keer per jaar een evenement te organiseren voor maximaal 500 bezoekers. Voor andere locaties geldt een maximum van 200 bezoekers.

Natuurwaarden

Evenementen dienen rekening te houden met de natuurwaarden, met name in de zonering van de extensieve recreatie en in het broedseizoen. Aanvragen worden door de boswachter getoetst op eventuele verstoring.

Geluidsnormen

Geluid tot 90 dB(A) is toegestaan, denk daarbij aan een easy listening orkest.

Tijden

Evenementen zijn alleen toegestaan tussen zonsopkomst en zonsondergang.

Meerdaagse of eendaagse evenementen

Meerdaagse evenementen zijn toegestaan, mits er gedurende de nacht geen activiteiten zijn.

Tarieven

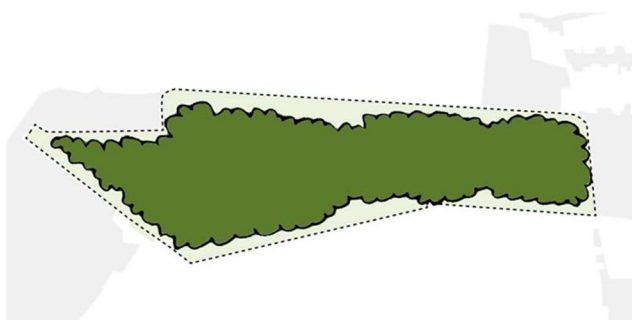
Voor evenementen waarbij geen toegang of deelnemersbijdrage wordt gevraagd en waarmee recreatie in en het beleven van het Bentwoud wordt bevorderd worden geen kosten in rekening gebracht. Voor andere evenementen geldt het landelijk kader van Staatsbosbeheer.

2.8 Landschappelijke inrichting

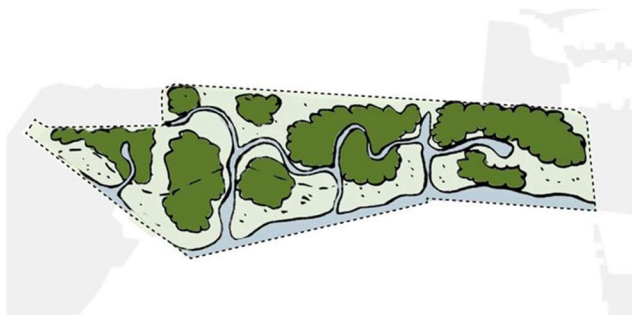
Na de realisatie volgens het ontwerp van Buiting Advies zijn door H+N+S Landschapsarchitecten, Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd, Strootman Landschapsarchitecten en Urban Synergy visiedocumenten gemaakt over de doorontwikkeling van het Bentwoud. Tot op heden heeft dit nog niet geleid tot een grootschalige ingreep in de landschappelijke inrichting. Bij de inrichting is het waardevol om de KRW- doelstellingen als meekoppelkans te zien en in samenspraak met Hoogheemraadschap

Rijnland slimme combinaties te verkennen. Voor de toekomst van het Bentwoud speelt bij alle scenario's de waterhuishouding een belangrijke rol. Het betreft hierin niet de esthetische beleving van het gebied, maar het functioneren van het watersysteem. Zaken als zoetwatervoorziening, waterberging, verzilting, droogte en neerslagpieken dienen toekomstbestendig te worden opgepakt. Vanuit deze gedachte zijnde volgende scenario's uitgewerkt:

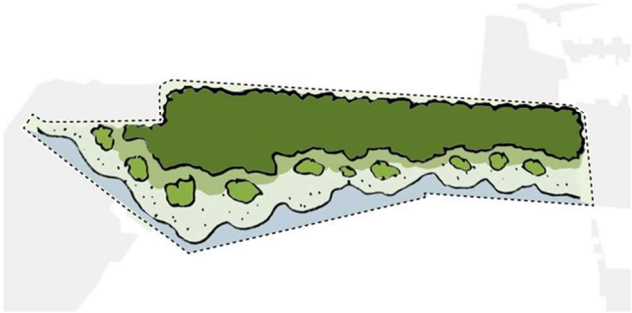
Bos als drager

Geheel in lijn met het gedachtengoed van het ontstaan van het Bentwoud is één van de mogelijke scenario's om het gebied nog sterker te identificeren als bos. Voor de landschappelijke inrichting betekent dit dat open percelen worden omgevormd naar bosvakken. De open plekken met horsten blijven behouden, maar de verhouding bos wordt hier verhoogd. Weidse lanen en paden worden versmald door nieuwe aanplant.

Van orthogonaal naar organisch

Door de bezuinigingen in 2009 is de verkaveling van de akkerlanden nog duidelijk te zien op de luchtfoto's en goed voelbaar tijdens een bezoek aan het Bentwoud. Met deze variant wordt er ingezet op het omvormen van de orthogonale lijnen in watergangen en percelen naar organische natuurlijke vormen. Er ontstaat daarmee ten opzichte van de eerste variant een grotere variatie aan natuurtypen.

Gradiënt

De zuidrand van het Bentwoud kent momenteel al een lagere dichtheid bos met open vlaktes. Daarnaast is aan de rand meer ruimte voor water. In deze variant wordt er gekozen voor het versterken van deze gradiënt die van grotere open waterdelen in het zuiden geleidelijk verandert naar dichter bos in het noorden. Het gaat hierbij qua landschappelijke inrichting om zowel versterking van het bos en het vernatten van de zuidelijke delen.

Input participatie

- Niet overal dezelfde scenario toepassen, maar maatwerk, varieer per deel van het Bentwoud;
- Behoud de variatie tussen open stuken en bos
- In de Driehoek kan wel meer bos komen, het is nu wel erg een stadspark met veel open plekken;
- Liever meer bos aan de noordkant dan aan de zuidkant, maar behoudt de afwisseling;
- Op het fietspad oost-west een langere bosbeleving, met minder harde overgangen
- Graag een meer organische vormgeving van het Bentwoud met minder saaie rechte lijnen
- Steile oevers plaats laten maken voor glooiende, natuurvriendelijke oevers
- Rechte lijnen verwijzen wel ook naar het cultuurhistorische polderlandschap en ze creëren zichtlijnen, dus niet alles weghalen

Keuze

Er wordt een combinatie van de scenario's toegepast. Belangrijke elementen zijn:

- minder rechte lijnen in beplanting en watergangen;
- versterking bosidentiteit door aanplant van meer bos;
- behoud van voldoende variatie tussen open en gesloten beplanting.

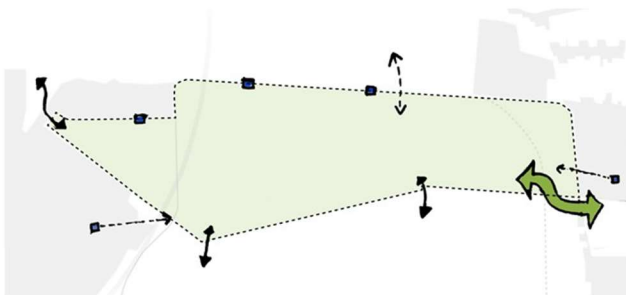
Bij de watergangen kan naast de vormgeving ook de aanleg van natuurvriendelijke oevers bijdragen aan meer natuurbeleving en biodiversiteit. Bij de ontwikkeling van de watergangen wordt het Hoogheemraadschap van Rijnland betrokken.

2.9 Externe verbindingen

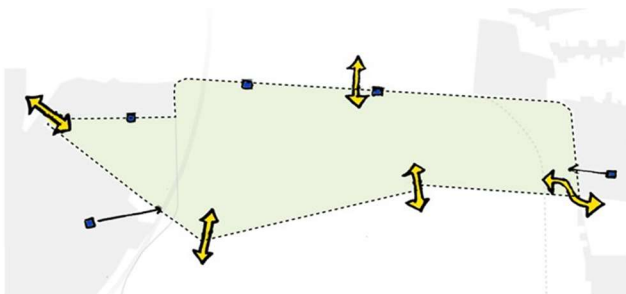
Er is vanuit de reacties op het Ontwikkelperspectief een eenduidig beeld gegeven over verbindingen met naastgelegen natuur- en recreatiegebieden. Het is van belang om deze te versterken vanuit zowel ecologisch als recreatief perspectief. Genoemde gebieden zijn het Gouwebos, de Wilck, Noordelijke plassegebied van

Zoetermeer, de Rotte en de verbinding naar de Hollandsche IJssel. Bij het identificeren van mogelijke externe ecologische verbindingen is het belangrijk om rekening te houden met de intensieve recreatiedelen van het Bentwoud, denk aan het hondenlosloopgebied en de toekomstige mountainbikeroute. De volgende scenario's worden voorgesteld:

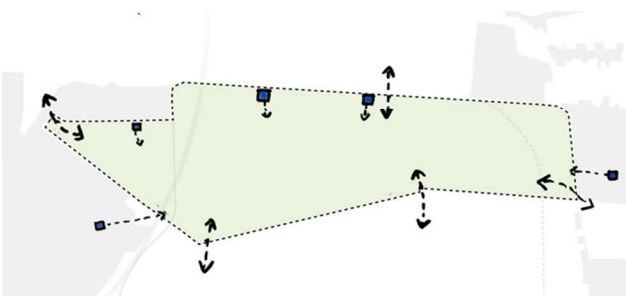
Focus op Gouwebos

Het Gouwebos ligt op een steenworp afstand van het Bentwoud, maar de gebieden worden momenteel van elkaar gescheiden door de weg Noordeinde. Deze variant legt de focus op het realiseren van de ecologische en recreatieve verbinding naar en van het Gouwebos waarbij de toekomstige ontwikkelingen van de N207 Zuid worden meegenomen. Met deze verbinding wordt het landschap richting het Groene Hart versterkt.

Brede planvorming verbindingen

Voor het Bentwoud zijn er mogelijkheden voor het verbinden met andere gebieden in alle windrichtingen. In deze variant wordt gekozen voor een brede planvorming naar deze mogelijkheden. Dit vraagt om samenwerking met andere overheidsorganisaties om gezamenlijk de verbindingen te kunnen realiseren.

Verbindingen als ambitie

In deze variant ligt de focus op het benadrukken van het belang van het realiseren van verbindingen, maar resulteert dit op de korte termijn vanuit het Bentwoud niet in concrete projecten. Omdat de verbindingen wel voor de hand liggen is het wenselijk dat de interne paden en routes worden aangelegd georiënteerd op de naastgelegen gebieden. Daarmee kan op de lange termijn worden aangesloten op het Bentwoud.

Input participatie

- Kijk in alle windrichtingen op regionaal niveau. Ontwikkel een planologische visie op die verbindingen en maak ruimtelijke reserveringen;
- Geef voorrang aan verbindingen Gouwebos en Rotte;
- Voorrang voor fietsers en wandelaars boven autoverkeer;
- Wens voor een (boeren)wandelpad en fietspad naar het noorden (tussen Bentwoud – Hazerswoude). Maak gebruik van logische aansluitingen en verbindingen (tunneltje) die hier al liggen;
- Groene vingers naar woonwijken Waddinxveen;
- Aan westzijde liggen al voldoende recreatieve verbindingen. Liggen wellicht nog kansen voor ecologie, vaarverbindingen of OV-aansluiting;
- Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) doet onderzoek naar de OV-bereikbaarheid van recreatiegebieden waaronder Bentwoud.

Keuze

Inzet op de verbindingen met het Gouwebos en de Rottemeren. Deze verbindingen zijn zowel voor de recreant als voor de natuur belangrijk.

Daarnaast worden alle verschillende mogelijke verbindingen meegenomen in de planvorming. Dat gaat zowel om ecologische als recreatieve verbindingen. Deze kunnen vaak met elkaar gecombineerd worden. Bij recreatieve verbindingen wordt gekeken naar fietsers en voetgangers, alsook de aansluiting op OV-haltes voor deze groep.

Een belangrijk onderdeel bij het verbinden en aansluiten van routes en gebieden is een goede bewegwijzering. Als onderdeel van het communicatieplan wordt gekeken naar de bebording. Hierbij wordt nagedacht wat nodig is, om te voorkomen dat er een wirwar aan bebording ontstaat. Ook worden hier de beheerkosten betrokken.

2.10 Verhaal en identiteit

Op dit moment ontbreekt nog een visie op de communicatie voor het Bentwoud. Het ontwikkelen van een concept voor het verhaal en de identiteit van het Bentwoud volgt uit de eerder gemaakte keuzes. Het uitrollen van een dergelijk concept versterkt de recreatieve waarde van het Bentwoud en zorgt voor herkenbaarheid van het gebied. Denk hierbij aan mogelijkheden voor het uitdragen van de ontstaansgeschiedenis en de aanwezige cultuurhistorie in het gebied, het benadrukken van de aanwezige flora en fauna of het thematisch inrichten aan de hand van de recreatiemogelijkheden.

Input participatie

- Investeer met een blik op de verdere toekomst. We doen het ook voor onze kinderen, kleinkinderen, enz.;
- De natuur dient altijd voorop te staan bij het beheer en de verdere plannen/inrichting voor het Bentwoud. Zuid-Holland is arm aan echte natuur;

- Creëer meer sfeer in het Bentwoud, maar maak er geen pretpark van. Er wordt gevreesd voor het verdwijnen van bijzondere vogelsoorten.

Keuze

Voor dit thema wordt het advies om een communicatieplan te maken overgenomen. Het gebruikersplatform Bentwoud kan hierbij een faciliterende rol spelen. Met het communicatieplan wordt na vaststellen van dit Uitvoeringsprogramma gestart.

2.11 Prioriteiten

Om de ambities (breed recreatief aanbod, een sterke natuurbeleving en vindbaar en herkenbaar Bentwoud) uit het Ontwikkelperspectief te realiseren zijn een aantal punten benoemd bij bovenstaande thema's zo noodzakelijk dat deze als prioriteit zijn benoemd. Deze prioriteiten zijn niet alleen belangrijk voor de ambities, maar hebben ook invloed op andere projecten.

Met deze prioriteiten kan in 2024 al gestart worden met de uitwerking van een gedetailleerd plan per prioriteit, gebaseerd op een grondig onderzoek. Aan de hand hiervan zullen projecten benoemd worden die landen in de uitvoeringsagenda.

Waterhuishouding

Het waterhuishoudingstraject heeft een aanzienlijke invloed op de uitvoering en mogelijkheden van projecten, waardoor hier prioriteit aan moet worden gegeven. Als verdere uitwerking is het noodzakelijk om een uitvoeringsplan van waterhuishoudingsmaatregelen op te stellen in samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland. Hierbij wordt de koppeling gemaakt met de keuze bij landschappelijke inrichting.

Vitalisering bos en nieuw bos

In combinatie met bosbeheerplan

Het bos is beeld bepalend voor het Bentwoud. Bij het thema Landschappelijke inrichting is een keuze gemaakt voor meer bos. Er is een landelijke en provinciale opgave om extra hectares bos te realiseren. Binnen het gebied zijn er mogelijkheden om meer bomen te planten. Dit zorgt voor ruimtelijke keuzes die van invloed zijn op andere projecten. Naast uitbreiding is een bosbeheerplan voor het gehele Bentwoud nodig om langjarig onderhoud planmatig uit te voeren, zodat het huidige bos kan uitgroeien naar een vitaal en biodivers bos.

Padenplan

Dit betreft een verkenning naar de wijze van het verbeteren van de padenstructuur (op basis van het originele padenplan en de input vanuit de participatie) om met die uitkomsten naar uitvoering te gaan. Door de ruimtelijk component raakt ook dit andere keuzes en projecten.

Communicatieplan

Het communicatieplan voor het Bentwoud richt zich op het effectief bereiken van geïnteresseerden en belanghebbenden, in lijn met de drie belangrijke ambities: het aanbieden van een breed scala aan recreatieve activiteiten, het bevorderen van een sterke natuurbeleving, en het creëren van een herkenbaar en toegankelijk Bentwoud. Om dit plan te realiseren, wordt nauw samengewerkt met het Gebruikersplatform Bentwoud.

3. Van programma naar uitvoering

Naast de ruimtelijke component is het ook van belang om het procesmatige deel van het Uitvoeringsprogramma vast te leggen.

3.1 Programmering projecten in uitvoeringsagenda

Via de participatiesessies zijn veel concrete projectideeën ingebracht. Deze ideeën worden getoetst of ze aansluiten bij de gemaakte keuzes. Hieruit komt een longlist met projecten. Er wordt een uitvoeringsagenda opgesteld, die jaarlijks wordt geüpdatet en ter goedkeuring aan het Bestuurlijk overleg wordt voorgelegd. Op deze uitvoeringsagenda worden de projecten onderverdeeld in vier categorieën

1. Projecten die bijdragen aan de prioriteiten;
2. Projecten die gekoppeld kunnen worden aan grootonderhoud;
3. Eenvoudig uitvoerbare projecten, "Laaghangend fruit" projecten welke niet onderdeel zijn van de prioriteiten;
4. Overige projectideeën.

In de uitvoeringsagenda worden niet alleen de projecten voor komende jaar opgenomen maar alle projecten die waardevol voor het Bentwoud zijn of kunnen zijn. Tevens wordt aangegeven wat de status is van de projecten (idee, verkenning, voorbereiding, uitvoering). Op deze wijze ontstaat een doorlopende en steeds actuele lijst van kansrijke projecten.

Voor 2024 wordt o.a. gedacht aan:

1. Projecten passende bij de prioriteiten:
  - Verbeteren afwatering via greppels rond het Woudloperspad, het Kinderbomenbos en het gebied van de Schotse hooglanders.
2. Projecten gekoppeld aan grootonderhoud:
  - Verbeteren parkeerplaats West
3. Eenvoudig uitvoerbare projecten:
  - Plaatsen van fietsnietje(s)

3.2 Proces realisatie projecten

Voor de realisatie van projecten wordt een uitwerking van het idee gemaakt inclusief advies over de haalbaarheid van de plannen, de verwachte uitvoeringskosten, de beheerkosten en de dekking van de kosten. Op basis hiervan kan het Bestuurlijk Overleg een weloverwogen besluit nemen over de uitvoering van het project. Deze beslissing kan worden genomen

door het project op te nemen in het jaarplan of door bespreking tijdens een regulier Bestuurlijk Overleg. Nadat een krediet beschikbaar is gesteld door het Bestuurlijk Overleg wordt er een projectopdracht opgesteld. Op basis van deze opdracht stelt een projectleider een plan van aanpak op hoe de gewenste resultaten behaald gaan worden en op welke momenten en in welke mate participatie wordt toegepast.

3.3 Financiën

Om de ambitie in het Uitvoeringsprogramma de komende jaren te kunnen realiseren is er een investering in het gebied nodig. Per project zal moeten worden bezien of welke dekking hiervoor beschikbaar is of kan worden gemaakt. Dat kunnen middelen van een (of meerdere) gemeente(n) of van de provincie zijn omdat het goed aansluit bij gemeentelijke c.q. provinciale ambities. Voor sommige projecten kunnen

wellicht ook bijdragen van derden worden verkregen. Tenslotte zijn er nog middelen beschikbaar vanuit die de deelnemers afgelopen jaren beschikbaar hebben gesteld voor het onderhoud van het Bentwoud, maar die niet zijn benut. Hierover is afgesproken dat deze ingezet kunnen worden voor kwaliteitsverbetering. Daarnaast moet ook het beheer bekostigd kunnen worden van bijv. nieuwe voorzieningen. Beide aspecten zijn voor het Bestuurlijk overleg belangrijk om groen licht te geven voor realisatie van projecten.

3.4 Participatie

Na vaststelling van het Uitvoeringsprogramma wordt zowel via de jaarlijkse uitvoeringsagenda als op projectniveau invulling gegeven aan participatie. Hierbij geldt dat de uitvoeringsagenda voor advies in het Gebruikersplatform wordt besproken. Voor projecten geldt dat in de projectopdracht de mate van participatie wordt beschreven. Daarnaast beschrijft de projectleider het participatieproces in het plan van aanpak.

In het Bentwoud is al jaren een grote betrokkenheid

van de gebruikers, er is meegedacht met de inrichting en omvorming van akkerland naar recreatiegebied. Hedendaags in het beheer en onderhoud kijken veel gebruikers mee en zijn ze de oren en ogen in het veld.

Het Gebruikersplatform Bentwoud is primair hét participatieplatform wat meedenkt bij de toekomstige ontwikkelingen. Afhankelijk van het project kunnen ook andere doelgroepen, zoals jongeren, benaderd worden die niet georganiseerd zijn middels het Gebruikersplatform.

Bijlage

Verslag participatietraject

Verslag participatietraject

Het Bestuurlijk Overleg Bentwoud heeft opdracht gegeven om participatie te organiseren rond het Uitvoeringsprogramma Bentwoud 2024-2029. Medio april moest de opbrengst beschikbaar zijn, zodat die meegewogen kon worden bij de keuzes die gemaakt zijn in Uitvoeringsprogramma Bentwoud. Daarop is gedurende de eerste maanden van 2024 een participatieproces georganiseerd. Daarbij zijn drie sporen gevolgd:

1. Brainstorms;
2. Digitaal Gastenboek;
3. Jongerenparticipatie.

Bekendmaking van de activiteiten is gebeurd op diverse manieren. Zo is er een persbericht verstuurd naar alle lokale media, de websites van provincie en Staatsbosbeheer zijn ingezet en zijn er posts op sociale media-accounts geplaatst. Dit heeft leidt tot voldoende belangstelling voor alle bijeenkomsten, waarbij naast de leden van het Gebruikersplatform Bentwoud en diverse leden van de Vrienden van het Bentwoud ook.

Doel van de participatie

Het doel van de participaties was om wensen en ideeën op te halen van gebruikers en omwonenden. Door de inbreng vanuit diverse invalshoeken kan het Bestuurlijk Overleg Bentwoud bij hun besluiten zoveel mogelijk recht doen aan de wensen van alle betrokkenen. Het karakter van de participatie was raadplegen in de zin van: meedenken en ideeën ophalen. Met het participatietraject hebben de gebruikers en omwonenden hun expertise, creativiteit en gebiedskennis kunnen inbrengen voor de vertaling van de ambities uit het Ontwikkelperspectief Bentwoud naar het Uitvoeringsprogramma Bentwoud.

In het Ontwikkelperspectief zijn drie ambitie benoemd:

1. Breed recreatief aanbod;
2. Sterke natuurbeleving;
3. Vindbaar en herkenbaar Bentwoud.

Met het Uitvoeringsprogramma worden deze ambities Bentwoud verder uitgewerkt en vertaald in praktische maatregelen.

Jongeren zijn gebruikers van nu en straks. Hun behoeften en wensen onderdeel maken van de participatie, was een uitdrukkelijke opdracht van het Bestuurlijk Overleg.

Brainstorms

Er zijn drie brainstorms georganiseerd in het vergadercentrum van Roest, in het Bentwoud. Daaraan hebben in totaal 23 + 17 + 26 = 66 participanten meegedaan, waarbij begeleiders vanuit de projectorganisatie niet zijn meegeteld en ook geen rekening is gehouden met mensen die aan twee of drie bijeenkomsten hebben deelgenomen; ruwweg bestond steeds de helft van de groep uit nieuwkomers. Elke brainstorm had een ander thema. De volgende thema's zijn besproken:

1. Hoe wil jij dat het Bentwoud er in 2030 uitziet? Over landschappelijke inrichting, recreatie en natuur(beleving);
2. Wat wil jij in het Bentwoud doen? Over

voorzieningen, evenementen en natuurbelangen;

3. Hoe wil jij je verplaatsen naar en in het Bentwoud? Over bereikbaarheid, OV, entrees, parkeerplaatsen, paden en routes, toegang gehandicapten.

De sfeer tijdens de brainstorms was aangenaam en constructief. De verwachting dat er nieuwe inzichten zouden worden aangereikt, is meer dan waargemaakt. Ook veel projectideeën zijn ingebracht. Daarnaast zijn bij elke bijeenkomst ook andere wensen en ideeën ingebracht. Alle opbrengsten zijn verwoord in de verslagen van de brainstorms. Op basis van de verslagen is de inbreng meegewogen bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma. Opvallend was dat standpunten over het algemeen convergeerden.

Digitaal Gastenboek

Voor gebruikers, die niet in de gelegenheid waren om een zaterdagochtend aan te sluiten bij een brainstorm is een Digitaal Gastenboek gemaakt. Dit was een laagdrempelige manier om ideeën op te halen. Bij

zeven entrees tot het Bentwoud stond gedurende twee maanden een bord, dat uitnodigde om ideeën op de provinciale website achter te laten via een QR-code. Van deze mogelijkheid is door 20 mensen gebruik gemaakt.

Jongerenparticipatie

De jongeren zijn vooraf verdeeld in een groep 6-12 jaar (basisschool) en 13-18 jaar (voortgezet onderwijs). Basisscholen, die meedoen aan Natuurwijs, bleken bereid om hun leerlingen te laten nadenken over hun wensen ten aanzien van de toekomst van het Bentwoud. Deze leerlingen hebben via Natuurwijs

kennis gemaakt met het Bentwoud en weten wat je hier kan doen. De uitkomsten geven een goed inkijkje in de belevingswereld van deze jonge doelgroep. De vragen waren: Wat vind jij leuk in het Bentwoud? Wat zou jij willen doen in het Bentwoud en Hoe wil je dat het Bentwoud eruit zit als je later groot bent? Vijf basisscholen hebben reacties opgestuurd en er hebben meer dan 150 kinderen meegedacht.

Ontmoeting met de bestuurders

De participatie werd afgerond met een ontmoeting met vertegenwoordigers van het Bestuurlijk Overleg. Daarbij werden de opbrengst van alle manieren om de

omgeving bij de planvorming te betrekken, voorgelegd aan de bestuurders. Aan het slot was er gelegenheid om informeel na te praten, bij een hapje en een drankje. De bijeenkomst werd bezocht door in totaal circa 50 personen.

Het laatste woord is aan het Gebruikersplatform Bentwoud

Op basis van de ingebrachte ideeën ronden de Provincie en Staatsbosbeheer het concept-Uitvoeringsprogramma af. Het Gebruikersplatform Bentwoud heeft de mogelijkheid hierover een advies

aan het Bestuurlijk Overleg uit te brengen. Dit advies wordt met het Uitvoeringsprogramma Bentwoud naar het Bestuurlijk Overleg voor besluitvorming gestuurd. Die besluitvorming wordt voor de zomervakantie van 2024 verwacht, zodat nog dit jaar kan worden gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.

Verslagen op website Bentwoud

De verslagen van de bijeenkomsten en van de andere participatiesporen zullen worden geplaatst op de

website van Bentwoud <http://bentwoud.staatsbosbeheer.nl> via Home > Meedoen > Uitvoeringsprogramma en participatieproces > Documenten Uitvoeringsprogramma en participatieproces.

